

Asia: VN/15985/2024

Lausuntopyyntö hallituksen esityksen luonnoksesta laiksi yhdenvertaisuuslain muuttamisesta (varhaiskasvatuksen edistämisvelvollisuus)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Varhaiskasvatuksen opettajakoulutuksen näkökulmasta näemme ongelmallisena hallituksen esityksen poistaa yhdenvertaisuuslaista velvoite laatia toimipaikkakohtaisia yhdenvertaisuussuunnitelmia. Nykyinen velvoite tukee varhaiskasvatuksen arvojen siirtymistä linjausteksteistä tekoihin. Suunnitelmien laatiminen vaatii henkilöstöltä yhdenvertaisuuteen liittyvistä asioista keskustelua sekä yhteistyötä huoltajien, perheiden ja lasten kanssa. Toimipaikkakohtaisia suunnitelmia tarvitaan, koska jokainen varhaiskasvatusyksikkö lapsiryhmineen on erilainen. Varhaiskasvatuksella on tärkeä tehtävä osana yhteiskunnallista kasvatustajärjestelmää. Yhdenvertaisuuden edistäminen on pitkäjänteistä toimintaa ja olisi tutkimuksellisesta näkökulmasta perusteltua jatkaa yhdenvertaisuussuunnittelua ja kerätä siitä tutkimusdataa.

Opettajankoulutus valmistaa varhaiskasvatuksen opettajat edistämään yhdenvertaisuutta nykyisen lain viitoittamana. Yksikkökohtainen yhdenvertaisuussuunnitelma antaa konkreettisen pedagogisen työkalun suunnittelutyöhön. Kunnallisen tason yhdenvertaisuussuunnitelma rajoittaa suunnittelua, sillä se saattaa jäädä abstraktiksi suunnitelmaksi, jolla ei välttämättä ole konkreettista merkitystä yksikköjen lapsiryhmätoiminnassa.

Tutkimuksissa on osoitettu, että yhdenvertaisuutta ei edistetä vain yhteisillä linjauksilla, vaan tarvitaan suunnittelua ja keskustelua konkreettisista yhdenvertaisuutta edistävästä käytännöistä. Tämä suunnittelu ja keskustelu tulee tutkimusten valossa käydä varhaiskasvatuksen ammattilaisten, huoltajien ja lasten arkisissa kohtaamisissa. Yhdenvertaisuuteen liittyviä kysymyksiä tulee edistää kaikilla koulutustasoilla varhaiskasvatuksesta lähtien.

Varhaiskasvatuksen tutkintokoulutus (Oulun yliopisto) ei kannata muutosehdotusta.

Juutinen Jaana
Oulun yliopisto, varhaiskasvatuksen tutkintokoulutus

Ylitapio-Mäntylä Outi
Oulun yliopisto, varhaiskasvatuksen tutkintokoulutus